

IVN PEIZE groei van het dorp Peize

(Deel 4)

In het vierde artikel over het 40 jarig bestaan van het IVN Peize wordt ingegaan op de groei van het dorp Peize vanaf de zestiger jaren. Om deze groei enig luister bij te zetten werden er plannen gesmeden om in Peize een heus bos aan te planten. In dit bos, officieel “Het Wandelbos De Es” bij iedereen beter bekend als Het Bosplan zagen wij ook de inbreng van de Peizer schooljeugd door de invoering van de Boomfeestdagen. Na de invoering van de schoolsstand en de zonnepitacties op de lagere scholen werd er een vervolg gezocht voor de Peizerjeugd om na de lagere school zich bij de natuur te blijven betrokken voelen.

In de nieuwjaarsrede van 1966 gaf de toenmalige burgemeester van Peize, de heer P.D.Edel, aan dat Peize in het jaar 1965 met 18 personen gegroeid was naar 3170 inwoners. In de ogen van de burgemeester een te magere groei, wij hadden er tenminste 50 tot 75 inwoners bij moeten krijgen om in de pas te blijven lopen met onze buurgemeenten. In zijn visie van dat jaar was een gemeente van 5000 inwoners over vijftien jaar net zo weinig in tel dan nu een gemeente van 2000 inwoners.

Halverwege de jaren zestig werd er in Peize een begin gemaakt met een tweetal nieuwe woonwijken. In die jaren werd er in de wijk de Es een aanvang gemaakt met sociale woningbouw. Dat er lang en bij gedeelten in deze wijk gebouwd werd, blijkt uit het feit dat de laatste huizen aan de Boerakkerweg, pas rond 1987 voltooid waren.

De plannen voor de woonwijk Kortland werden tijdens de aanvang van de woningbouw op de Es gepresenteerd. Op deze plaats waren plannen gesmeed om woningen te bouwen met veel privacy. Vrijwel iedere woning zou een eigen patio krijgen zodat een vrije tuin gecreëerd werd. Dit plan is in een later stadium drastisch gewijzigd en de bouw voorliep ook niet zo voorspoedig als men toen gedacht had.

Gezien bovenstaande activiteiten was Peize de weg ingeslagen om zich te ontwikkelen tot een forensendorp. Naast de gestarte en geplande woningbouw werd er ook nagedacht over het ontwikkelen van een zwembadcomplex en het aanleggen van een bos.

In de visie van het toenmalige gemeentebestuur was het van groot belang dat er net zoals in Norg, Roden en Zuidlaren meer bos aangelegd moest worden om Peize aantrekkelijker te maken om zo de gewenste groei te bewerkstelligen. Het resultaat was dat de zuid-oost hoek van Peize werd aangewezen om een 20 ha groot bos te gaan aanleggen.

Met de aanleg van dit bos werd werk met werk gemaakt, want voor de aanleg van de woonwijk de Es werd uit dit gedeelte van het dorp het zand gehaald. We zien heden ten dage nog resultaten van deze afgravingen in de vorm van de aanwezige vijver in het huidige wandelbos op de Es.

Op de ledenvergadering van de Natuurbeschermingsvereniging Peize van 27 januari 1967 werd aandacht besteed aan het feit dat er in Peize iets gedaan zou worden in het kader van een boomplantdag. Het gemeentebestuur had een commissie gevormd, waarin ook de Natuurbeschermingsvereniging Peize vertegenwoordigd was. De commissie had het zo georganiseerd dat op de boomplantdag van 22 maart 1967 o.a. een aantal struiken en bomen geplant werden op een strook grond langs de Brusselseweg.

De Peizer schooljeugd stond op deze manier aan de basis van de realisering van het huidige Bosplan wat uiteindelijk 15 ha groot is geworden. De Boomplantdag viel goed in de smaak want de daaropvolgende jaren werd er nog menig boompje in dat gedeelte van Peize geplant.

Op 3 april 1968 werd er zelfs door de leerlingen van de klassen 4,5 en 6 zo'n 11,5 are bos geplant. In de jaren 1969 werd er 37 are en in 1970 werd er zelfs 48 are bos aangeplant op de hoek van de Brusselseweg en de Trenakkerweg. Op deze wijze kreeg het bosplan stapje bij stapje enige vorm.

De lagere schooljeugd werd mede door de Natuurbeschermingsvereniging Peize op tal van manieren bij de natuur betrokken. De schoolstand die langs de lagere scholen ging was daar zeker debet aan, naast de bovengenoemde boomplantedagen en de opgezette zonnepitactie. De lagere schooljeugd die geïnteresseerd was kon geen lid worden van de bestaande natuurbeschermingsvereniging Peize omdat de minimum leeftijd om lid te kunnen worden van deze vereniging 21 jaar was. Dus dit bood geen mogelijkheid voor de jeugd. Daarom werd er besloten tot de oprichting van de Jeugdnatuurgroep "Peize". De J.N.P. werd opgericht op 26 april 1967, de jeugdleider werd W. J. Tienkamp. De jongerenvereniging stelde als eis, dat men 13 jaar moet zijn om als lid toegelaten te worden zodat men een aansluiting kreeg voor de jeugd na de lagere school. Bij de oprichting telde de jeugdclub 14 leden. De bijeenkomsten waren om de veertien dagen in het jeugdhonk "Het Peizer Honk", wat toentertijd aan de Hoofdstraat 40 stond, tegenover de huidige Bibliotheek. De activiteiten bestonden uit excursies naar allerlei gebieden, nestkasten controles in het Weehorstbos en het Pastoriebos en vogeltellingen. Verder werd er in de loop van de jaren een onderzoek naar de boerenwaluw gedaan. Ook excursies buiten Peize vielen in de smaak, zoals de traditionele eiertelling in Zoutkamp. Op de kwelders werden dan de eieren geteld van kapmeeuwen, tureluur, kluut, wilde eend en andere vogelsoorten. We lazen dat de aangetroffen aantallen eieren altijd verbazingwekkend hoog waren. Verder hielp de jeugd mee het gestorte vuil, langs de wegen van Peize op te ruimen. Meestal werd dat als ondankbaar werk ervaren want regelmatig werd geconstateerd dat de bermen na een opruimbeurt niet lang schoon bleven. Ook werden er uitstapjes van meerdere dagen gemaakt naar Schiermonnikoog. Deze uitstapjes waren deels voor het natuurschoon maar ook voor een groot deel voor het plezier. Het vele werk wat jeugdleider Wim Tienkamp in de J.N.P. stak had zeker zijn uitwerking op de toenmalige jeugdleden. Dat bleek uit het feit dat de bijeenkomsten en activiteiten die werden georganiseerd een grote en enthousiaste groep van de jeugdleden liet zien.

Namens de Commissie 40 jarig bestaan IVN Peize,

Ben Stellink.